

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kirakatok vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

Főszerkesztő:
Dr. Székely Albert

Felölts szerkesztő:
Dr. Fehér Márton.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányesabb árban közölünk.

A politikai helyzet.

1905. szeptember 20-án.

A Fejérvári kormány lemondása után a politikai helyzet látványosan ugyanaz, mint a minő volt a Tisza-kormány lemondását követő időben.

A kik azonban a helyzetet ilyennek látják, azok tévednek, mert a mostani sokkal rosszabb.

Az igaz, hogy akkor volt egy parlamenti többség, mely a kormány átvételével lett volna megbízandó és az meg van még most is, de nem volt egy törvény ellenére kinevezett kormány a hatalom birtokában, mint a hogyan az mostan van. És ha az egyesült ellenzék január 26-ika után minden előleges megegyezés, kikötés nélkül elvállalhatta volna az ország ügyeinek vezetését, most ezt nem teheti meg ily egyszerűen, mert tiltja ezt a nemzet érdeke, tiltja a becsület. Akkor lehetett volna hivatkozni arra, hogy első sorban az államháztartás zavartalan menete biztosítandó és csak aztán kell fölvetni azokat a kérdéseket, melyek konfliktusokra adhatnak okot.

Most azonban, mikor a királyi hatalom oktalan makacssága az állam gépezetét az egész vonalon megállította, mikor egy törvény-

ellenes kormányt küldött a nemzet megtörésére, csak hogy ne kelljen teljesíteni a nemzeti kívánalmakat s mikor e dacos királyi akarattal szemben a nemzet oly bámulatos, méltóságjeljes ellentállást fejtett ki s mikor a koalíció politikai becsületét kötötte ahhoz, hogy a nemzeti követelések teljesítése nélkül kormány-alakításra nem vállalkozik: a politikai erkölcselenség legrútabb fajtája volna a nemzeti követelések kikapcsolásával, vagy valami se hal, se hus formula által való elsikkasztásával kormányt alakítani.

A nemzet elkeseredése óriási volna ily rut játék miatt. Ez a nemzet, mely jogai tudatában önmegtagadó módon, vagyoni kár árán a küzdő ellenzék támogatására sietett, nem feledné soha el a jogain ejtett emez árulást.

Leszámolna teljesen a mai politikai tényezőkkel, melyek mindannyian elvesztették politikai kitevüket. Ezek a nemzetet többé soha sem tudnák sorompóba állítani s mivel a nemzet jogainak érvényesülni kell, a nemzet új alapot fog keresni küzdelme számára, de azok után nem fog menni, kik most cserben hagyják.

Hisszük azonban, hogy a koalíció dicsőséges és becsületos

küzdelme nem fog az elvtagadás sirjába bukni, hanem a szövetkezett ellenzék vezetői csakis akkor fognak kormányalakításra vállalkozni, ha a nemzet jogai elismertetnek s azok teljesítése záros határidőhöz köttetik.

Ha erre a királyi hatalom még most nem hajlandó: hát legyen harc a végtelékig! A nemzet a megkezdett harcot nem fogja abba hagyni csak akkor, ha teljes győzedelmet arat!

Választási hírek.

A központi választmány ülése.

Dokus Gyula alispán a vármegye központi választmányát a választás napjának kintüése, a választási elnök és küldöttségek megválasztása céljából 1905. szept. 25. napjának d. u. 5 órájára ülése összehívta.

Batthyány Tivadar gróf tavrata.

Parndorf, szept. 17.

„Nagy sajnálatomra ma és következő vasárnapokra már el vagyok igérkezve, pedig nagyon szerettem volna Ujhelyen megjelenni, az ottani hazafias polgárságnak megsügni, hogy ha jól akarnak maguknak és az országnak, válasszák meg Buza Barnát!

Batthyány Tivadar.”

Egy iparos levele.

Hogy mily nagy érdeklődéssel tekintenek az ujhelyi választásra a vidéken is, arra jellemző az a hozzánk intézett levél, melyben egy ungvári derék kovácsmester az ujhelyi polgárokat következőkben apostrofálja:

„Kedves Polgártársak!

Már hogy is ne törjön ki harag egy jó gondolkodású emberből, ha arról értesül hogy egy olyan embert, mint amő Buza Barna dr., a mi táborunkból szeretnénk kiszorítani, azt az embert, ki a mi ellenségünk fejére hatalmas csapásokat mér szavaival, azt az embert, kit megfélemlíteni nem lehet, különösen mikor igazágának tudatában van, azt az embert, ki nem Bécs küldöncének talpnyalója, azt az embert, ki ittlétekor (t. i. Ungvárt) minden hazafit megnyert az ő tüzes és szívből származó beszéde által, s végül azt az embert, ki nekünk az ujhelyi polgárokat apostoloknak nevezte, kik meg tudták a vidéket is nyerni a függetlenség zászlójának, ki a nekem adott választásban önműket állította példának, nem, ezerszer mondom őt kiengedni táborunkból. Talpra Uram! mindent megtenni, időt, fáradságot áldozni s őt támogatni.

Mink Ungváriak az igaz, szinto meghunyászkodva emeljük szavainkat önközűz, mert mi dacára iszonyu fáradságunknak, még is el lettünk nyomva a birkaképen hajtott felvidéki elmaradott embertársaink által, kik nem nézve

Még egyszer.

Egynéhány hirtelen, erőszakos rázkodás után nagy zökkenéssel állott meg a vonat. Az utazótáskák legnagyobb része kirepült a hálóból, egy alvó utas legurult a pamlagról, lejten urágt fel mindenki.

Zúrváros hangok hallatszottak kívülről:

— A podgyászos kocsi tengelye egy átlepedett, elrepedt, a kocsi kisiklott, most itt fekszik a domboldalon. Szerencse, hogy nem valamivel edőbb történt. Legurult volna az egész vonat.

— Mikor mehetünk majd tovább?

— Isten tudja A medgyesi állomás közel van, a kalauzt már beküldték, hogy sürgőnyőzzön, de amig a segítővonat megérkezik, belélelhet vagy öt-hat óra.

— Öt-hat óra — szörnyűköttek az utasok. Hiszen ez alatt megfagyhatunk.

Téli idő volt, hóval fedve az egész tájk. Már be is sötétedett volna, csak a fehér hó fénye terjesztett szét egy kevés szürkéséget. A közeli falu ablakból kivilágított egy egy pislogó mécs Az a kevés ember, aki a vonaton volt, összevevődött egy kis csoportba. Csupa férfi . . . Valamivel messzebb két

nő vitakozott némi élénkséggel. Az egyik aztán hirtelen odafordult a vonatvezetőhöz,

— Hogy hívják ezt a falut?

— Medgyesnek.

Meglepetten nézett fel az asszony. Ugy látszik a név ismerős volt előtte.

— Van valami vendéglőfele benne?

— Dehogyan kérem, csak egy kis koresma. Az is a legrosszabb fajtából.

A pályatest mellett futó országútról vidám csilingelés hallatszott. Nyomban utána feltűnt a szánkó.

— Hohó Pista, megállj, földült a vonat.

Egy ember ugrott ki a szánból és gyorsan felment a töltésre. Hamarosan megtudakolta, hogy mi történt. Még javában beszélgetett a fűtővel, vonatvezetővel, mikor az egyik nő, az idősebbik megszólította:

— Boocsinat, hogy alkalmatlan-kodom, de ugy látszik kogyed idevaló. Nem tudna megmondani, vajjon itt e mellett a Medgyes mellett van-e a Hauserék kastélya?

— A Hauserék kastélya? Igenis ott van. Miért kérdi nagysád?

— Azert, mert Hauser Feri jó barátunk. Ott talán majd kapunk

szállást az éjjelre. A vonatban utóvégre még sem lehet maradnunk.

— Semmi esetre, nagyságos asszonyom. Örülök, hogy éppen erre jártam. En Hauser Ede vagyok, Feri bátyja.

— Ez valóban szerencse. Bizonyosan ismeri a nevünket. Török Istvánné vagyok, ez meg a leányom Vanda.

— Ah, rendkívül örülök. Hogyne ismerném Kegyeteket. Merre van a podgyászok?

Berakták a táskákat a szánkóba. Hauser kiült a kocsis mellé, csak elfertek valahogy. A kastélyban Hauserné, a fiatal asszony gondoskodott a váratlan vendégeiről.

Hat órakor az ebédnél találkoztak mindnyájan.

— Hát Feri nincs itt?

— Nem, ő kinn lakik a meyeri pusztán, csak néha jön át.

Pár pillanat múlva zaj hallatszott a csarnok felől.

— Nézz ki Péter mi az?

— Az inas visszajött:

— Feri ur érkezett meg.

A leány mintha elsápadt volna. Az inas után rögtön belépett a fiatal uraság, de mikor annak a tekintete rea esett, már vérvörös volt Vanda arca.

Lapunk 4 oldal.

Csodálkozás, üdvözlés, magyarázatok. Hamar felraktak még egy terítéket és a fiatal ember leült. Alig evett egy falatot, Hauserné megkérdezte:

— Mi az Feri, mért nem eszel?

— Köszönöm, nem vagyok éhes.

Pedig a csarnokban azt mondta az inasoknak, „siessetek, megesszem az egész konyhát.”

Ebéd után a hölgyek bementek a szalónba, az urak a szomszédos dohányzószobába. Hauser Feri nagy lépésekkel járt fel s alá, két keze a zsebében. A szivarja minduntalan elaludt. Végre is letette. Odament a bátyjához, belévetette magát egy karosszékebe, vele szemben. Egy kis ideig hallgatott, aztán megszólalt.

— Öreg!

— Nos?

— Ez az!

— Kicsoda?

— Vagy ugy, még nem mondtam el?

— Mit?

— Várj egy kicsit . . . Semmit,

— Mégis.

— Nem bánom, elmondom. Tanácsot kell adnod. Ugyis te vagy az egyetlen, aki önzetlen tanácsot adhat, figyelj. Nincs több egy esztendőnél, hogy Török Vandát ismerem. Nem vagyok már gyermek, egy

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ SZER.

1 tüveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljaihely, Fő-tér.

jót, rosszat, egy-egy felfogadott, koncot váró által lettek hajtvá szavazni s így felül kerekedtek. Önöknek Uraim, hozzájuk hasonló emberekkel van dolguk, tehát mutassák meg azt, hogy igen is tudunk tenni és akarunk tenni olyan emberért, aki értünk is tesz.

S hogy ez így legyen, hogy ez teljesüljön velünk együtt kérjük azt, ki Uraknak Ura, Királyok Királya, ki a nemzetek és országok sorsainak intézője, a Mindenható és jótévő Ur Istent, hogy minket ezen válságos helyzetből mielőbb kiszabadítson, s az én nézetem az, ha olyan emberek lesznek a vezéreink, mint az önk képviselői, akkor az fog menni, fog kívánságunk teljesülni.

Adjon a jó Isten nekünk vigabb napokat. Kivánja Ungvári város polgárai nevében:

Dobrovsky József
kövcsé-iparos,
városi képviselői tag.

A programbeszéd napja.

A f. hó 24-én (vasárnap) megtartandó programbeszédre nagyon fognak az előkészületek. A politikai élet kitűnősegei közül számosan megígérték, hogy jelen lesznek a programbeszédn, valamint a vidéki függetlenségi körök is testületileg részt vesznek az impozánsnak ígérkező ünnepségeken. — A színházban tartandó díszvacsorára — melyen dr. Fried Lajos, dr. Szirmai István és dr. Reichard Salamon lesznek a hivatalos szónokok — rendkívül nagy számban jelentkeztek a polgárság, úgy Ujhelyből, mint a vidékről.

Valami az általános

választójogról.

XIII.

A főrendiház reformjáról.

Mint hogy pedig az nem vitás, hogy a főrendiház reformálándó, valamint az is kétségtelen, hogy ennek radikális irányban leendő megreformálása egyelőre nagy akadályokba ütközik; világos, hogy a mérsékelt irányzat híveinek az elvei alapján fog e reform létesülni.

Ez irányzat hívei mindenekelőtt 2 elvet hirdetnek: a felsőház tagjait, nem választják ugyanazok

a választók, mint akik az országgyűlés képviselőházának tagjait választották, mert akkor a felsőház nem volna más, mint a képviselőház kópiája, másolata, ahol ugyanazok a pártok, ugyanabban az arányban vannak képviselve, mint amely pártok a képviselőházban ülnek, melynek szenvedélyes vitái és pártérdekei így átcapnának a felsőházba is. Holott ez nem a pártszenvedélyek viharására, pártérdekek megütközésére szánt intézmény, hanem pártérdekekre való tekintet nélkül köteles a képviselőházból odakerült javaslatokat nyugodtan s higgadtan s csakis abból a szempontból megbírálni, vajjon a javaslat az egyetemes jó javát van-e hivatva szolgálni, avagy sem? Ebből önként folyik a második követelésük, hogy t. i. a felsőház tagjainál a korminimum magasabb legyen, mint a képviselőknél, mert ugyanazon készség mellett a nagyobb koru higgadtabb s tapasztaltabb, körültekintőbb s megfontoltabb, mint az ifjabbik.

Ezt a mérsékelt irányzatot hirdette e sorok írója a „Parlament reformok”-ról írott és 1901-ben megjelent tanulmányában, melyben a főrendiház reformjáról a következők foglaltak:

A főrendiház mai szervezeteinek hatályon kívül helyezése mellett, a felsőház tagjai volnának:

1) Az összes bevett vallásfelekezetek 2—2 egyházi és ugyanennyi világi tagja, kiket az egyes hitközségek képviselői titkos szavazással választanak 3 esztendőként 6 évre. (Trefort Ágoston „A felsőház reformjáról” irt munkájában ugyan azt ajánlja, hogy az összes egyházi tagok tagjai legyenek a felsőháznak, mely intézkedés által a protestánsok eddigi sérelme orvosolhatnák, de ez mit sem segítene a törvényesen bevett, de országos szervezettel nem bíró mozaikák sérelmében. De ezt nem tekintve, én egyébként is károsnak, fölöslegesnek tartom a felsőházban annyi pap jelenlétét. Ha van egyházi érdek megvédelmezendő, azt 4—4 törvényhozó is meg tudja tenni, kikbea meg lesz

a garancia, hogy erre termett férfiak lesznek, mert különben egyházak nem ruháznák rájuk e díszes tisztséget.]

2) Minthogy nem vagyok a jogosztásnak híve, egyelőre nem venném el az 1886: VIII. t. c. 1 §-ában felsorolt 19 hercegi, 137 grófi és 118 bárói családától törvényhozó jogukat, hanem akképkorlátoznám, hogy e családok összes tagjainak nevét föltüntetett listából választanának a törvényhatóságok (vármegyék és törvényhatósági joggal fölrüházott városok) képviselői, (a törvényhatósági bizottságok) 50 tagot. A választás 3 évenként 6 évre történne titkos szavazással, az arányos választási rendszer alapján.

Mert legyünk igazságosak!

A mai főrendek között is találunk derék, jeles, képzett férfiakat, a kik azonban tehetőségüket parlogon hevertetik. Ha azonban azt fogják látni, hogy minden 3 esztendőben a törvényhatóságok képviselőit alkotó mintegy 30000 bizottsági tagkutatni fogja a mostani főrendek érdemeit: megindul közöttük a komoly tettekben nyilvánuló nemes vetélkedés, hogy ki nyerve el a polgári érdemek legszebb palomáját: polgártarsaikkal bizalmát.

3) 150 tagot választanak a virilizmus kiküszöbölésével megreformált rendezett tanácsú városok és községek képviselői az összes országos pártok által megállapított oly lista alapján, melyben ott szereplnének az ország valódi fényes nevei, az összes kitűnőségek minden pályán. A választás itt is 3 évenként 6 évre történne titkos szavazással, az arányos választási rendszer alapján.

4) 5—5 tagot választanak a kereskedelmi, ipari-, orvosi-, ügyvédi kamarák, a népiskolai tanácsok és középiskolai tanárikar; a főiskolák tanárai. Mint hogy pedig a választók itt könnyebben ejthetik meg a választást, de meg a választottak is esetleg otthagyhathák pályájukat, s így megbízatásuk alapja eltűnné: a választás az előbbi pont-

ban részletezett módon évenként volna megejtendő.

Az ily módon összeállított felsőháznak tagja volna tehát a) a bevett egyházak által megválasztott 14 egyházi és 14 világi férfi; b) a törvényhatóságok által a 2. pont szerint megválasztott 50 tag; c) a rendezett tanácsú városok és községek képviselői által megválasztott 150 tag; d) a 4. pontban felsorolt testületek által választott 35 tag; s így a felsőháznak összesen 263 tagja volna.

A felsőház illeténi alapokon való reformálásának első s legfontosabb előnye az volna, hogy arra a törvényhozás másik tényezője, a királyi semmi befolyást nem gyakorolhatna, a pártok számarányait új főrendek kinevezésével, bárósításokkal s grófsításokkal nem változtathatná meg.

A második előnye az volna, hogy megbízása nem az ösöktől öröklött vagyonon, hanem a nemzetől nyert bizalmon nyugszik, mely egyedül forrása a törvényhozói funkciók gyakorlásának; s mivel a választásban közvetett módon bár, de az egész nemzet tagjai részt vennének, még pedig az értelmi cenzus érvényesítésével, megszűnnék a felsőház a reakció s a mincékori kormányok eszköze és az osztályuralom védbástyája lenni, s ahelyett az egyetemes jó megvalósítására törekvő intézménnyé válnék.

Azonkívül a felső ház ülései alaposan foglalkoznának az alsó házból odakerülő javaslatokkal, a gyűlések látogatottak lennének, az emelkedett viták telvillanyoznák a közéletet, ami a politikai életre üdvös hatással volna.

Hogy pedig a két ház közötti vita el ne mérgezhessék, kétszeri sikertelen üzenet váltás után a vitás kérdés, miként Braziliában és Norvégiában, a két ház közös ülésében vita nélkül szóttöbbséggel volna eldöntendő.

Ezzel az utóbbi kérdéssel különben még foglalkozni fogunk következő cikkünkben.

Fehér Márton.

könnyen nem esem elragadtatásba, de az bizonyos, hogy már első látásra beleszerettem. Mikor ez megvilágosodott előttem — elég hamar történt — nem is volt semmi kifogásom ellene. A családát ismertem: állás, vagyon, minden megfelelt. Elhatároztam, hogy igyekeznék fogok elnyerni a kezét.

Egy ideig jól ment minden. Nagyon szépen megbarátkoztunk. Azt merem állítani, hogy kitüntettet minden alkalommal. Nem csak ne kem tűnt ez fel. A barátaim is csak úgy hívtak „a Vanda lovagja”. Jól van, kitüntettet, de másokról sem mondott le. Kacérkodott mindenki-vel. Csodálom, ha téged békén hagyott volna. Ugy-e megpróbálta?

Az idősebbik csak a fejével bólintott, hogy „nem”.

— Nem? Csodálom. Menjünk tovább. Magad megítheted, hogy szép. Természetesen mások is boldogulnak utána. Én voltam ugyan a kegyene, de a többit is úgy tudta kezelni, hogy azok sem vesztették el a reményüket. Nem részletezem tovább az eljárást, végeredmény: nagyon kacér. Én meg féltékeny vagyok. Egyszer el is ragadtam a

féltékenységre. Szemére hánytam a kacértságát. Nagyon megharagudott.

— Mi joga van önnek engem kérdező venni?

— Most még nincs jogom, de ha maga is úgy akarja, nemsokára lesz.

— Ugyan?

— Igen! Vanda. Tudja jól, hogy szeretem. Az az egyetlen kívánságom, hogy feleségemmé tessez. Mit felel?

Egy darabig nem szólt, csak nézett a pattogó tűzbe. Ismételtam a kérdést. Sajnálom . . . Igazán . . . az a meggyőződés . . . higylje el nem vagyok egymáshoz való. Maga féltékeny, szenvedélyes én meg kacér vagyok. Egyiktünk sem fog engedni, szerencsétlen leszünk mind a ketten. Nem leszek a felesége. A fiatal ember elhallgatott. A másik egyet kettőt szippantott a szivarján.

— Itt nincs ok se tanácskérsére, se tanácsadásra. Be van fejezve. Egyszerűen ismerősei vagytok egymásnak, mint azelőtt. Punctum.

— Igen, ha csak addig volna. Én is ezt mondtam magamnak akkor. Hanem más történt. Nem tudok megszabadulni a képétől. Hogy egyszer igazán megszerettem, szeretem

most már örökké a hibáival, sőt ha volnának, még a vétkivel is. Most tanácsolj.

— Hm, Nehéz dolog. Próbáld meg még egyszer. Az az ok, ami miatt visszautasított, nem eléggé plauzibilis. Azt mondod, kacér, hátha csak színészkedés volt? Próbáld meg újra.

A szalonból ének hallatszott. Vanda hangja volt.

Végig mentem az ormódi temetőn, Elvesztettem piros bársony keszkenőm,

Piros bársony keszkenőmet nem [banom, Csak a régi, csak a régi szeretőmet [sajnálom.

— Te ez nekem szól — kiáltott Hauser Ferj hirtelen felugorva. — Nézz ide. És a belső zsebéből egy gondosan összehajtogatott kis vörös keszkenőt húzott ki.

— Próbáld meg még egyszer — felelt az idősebbik teljes szilárd-sággal.

Bementek ők is a szalonba. A leány felhagyott az énekekkel, de tovább zongorázott. A fiatal ember rákönykölt a zongorára és nézte, Vanda érezte a tekintetét, de nem

merte felvenni a szemét. Egyszer csak megszólalt Ferj:

— Ismeri azt a német diáknótát: „Das Mädchen dass ich liebe, wird niemals meine Frau”.

— Igen. De ez nem tragikus egy csöpp sem. Most naár fölmerit nézni, találkozott tekintetük. Tán egy kicsit sokat tartott a pillantás. Hirtelen felvetett, aztán pajzánkodva mondta: „Weine, weino, weine nicht, Ich werde dich lieben, aber heirathen nicht”.

— Rám olvasta?

A leány felugrott, ránézett a fiatal emberre és gyorsan bement a dohányzóba. Az megértette és követte. Betette maga után az ajtót.

— Jobb lesz — szolt Vanda — ha most mindjárt tisztába jövünk egymással. Előbb-utóbb ugyis egyedül maradunk és maga talán . . . talán akar valamit mondani.

— Figyeljen Vandal Elni fogok az alkalommal.

— Valahogy vissza ne éljen vele.

— Nem, azt nem tehetem. Hiszen maga annyira fölöttem van, annyira a hatalmában vagyok, hogy még ha akarnám sem élhetnék vissza a helyzetével.

A MEGYE ÉS VAROS

Városi tisztújítás.

(f.) Ujhely képviselőtestülete hétfőn ejtette meg a tisztújítást. Évek óta vlr már erre a napra a városi tanács működésével meg nem elégedett polgárság, mert abban a hitben élt, hogy azok, kik a rendszer káros voltát hirdették, kik a polgárságot azzal a biztatással tudták mindenkoron küzdelembe vinni, hogy e napon megtisztítják a városházat az oda nem való, a polgárság érdekeivel közösséget nem vállaló elemektől, kik épen ezzel a megbizattással nyerték városatyai megbizattasukat, mondom a polgárság abban a hitben élt, hogy e napon népitélet tartatik, mely a gonoszokat kiüzi a közélet templomából s helyükbe ülteti a jókat, azokat, kik bírják a polgárság bizalmát, kikben van tehetség és erő, bátorság és akarat, hogy a polgársággal összhangzatban a polgárság javára működjenek.

De a várakozás szomorú csalódásba futt, a mi annál inkább fájt, mert a választás előtt, e hó 15-én megtartott értekezlet lefolyásából, a mikor a mai rendszer összes hibái nyiltn előadattak, reményleni lehetett, hogy a város atyái a város érdekében rendszer-változásra töreksenek, a mi személyli változás nélkül el sem képzelhető.

Azonban ez nem következett be! A pénteki értekezlet szószólói, a városi tanács legádázabb ellenségei és mindazok, kik a polgárság jogos reményeinek teljesülését e napra helyezték kilátásba: bámulatos egykedvűséggel, lábhoz tett fegyverrel néztek végig a tisztújítást, mely siri csöndben kezdődött s zajos muzsika szóval végződött, hogy legalább szép temetést rendezzenek a polgárság jogos reményeinek elföldelésekor.

Hu védekezés az, hogy nem volt a pályázat kielégítő. A város atyáinak kötelességük lett volna megfelelő szervezkedéssel alkalmas jelöltekről gondoskodni s ha már ezt elmulasztották, még a tisztújító közgyűlésen is joguk lett

volna a választások elhalasztását kérni épen azon indokból, mert a pályázat eredménye nem volt kielégítő, De a régi rendszer egyhangu diadalul nem lett volna szabad szótlanu tűrni egyrészt a polgárság érdekeinek szempontjából, másrészt azért, mert ezzel mintegy beismerni látszanak azt, hogy a tanács ellen eddig hangoztatott vádjai nem voltak alaposak, hanem azokat csak a polgárság fölizgatására egyéni érdekből használták föl.

Mivel azonban a tanács eddigi működése ellen hangoztatott vádak mint mondják, nagyon is alaposak voltak, s mivel a régi példabeszéd alapján: botból nem lesz beretva és a polgárok érdekével nem törődő tanácsból nem lesz márol-holnapra a polgárság javára működő tanács: a polgárok csakhamar látni fogják mindannyian (mert sokan már most is látják) hogy a tegnapi napon a közérdek szenvedett sérelmet.

A tisztújító közgyűlésről tudósítáunk egyébként a következők:

A képviselőtestület ülésein Dókus Gyula alispán elnököl, ki pontban 9 órakor nyitotta meg az ülést, melyen összesen 116 képviselő volt jelen.

A jegyzőkönyvet Pataky Miklós városi főjegyző vezette, a kijelölő bizottság tagjai Molnár István, Buza Barna, id. Mecner Gyula és Katinzky Géza lettek; a szavazatszedő küldöttség tagjai dr. Hornyay Béla, majd Widder Gyula elnöklete alatt Fuchs Jenő és Heric Sándor működtek, míg bizalmi férfiak Isépy István, dr. Rosenthal Sándor, dr. Fried Lajos. és Móré Dániel voltak.

- Kijelöltettek és, mert más pályázó nem volt, egyhangulag megválasztottak:
- polgármesterré: Székely Elek;
 - árvászeki ülnökké: dr. Bánócy Kálmán;
 - közigazgatási tanácsosa: Gyogy Béla;
 - gazdasági tanácsosa: Hell Jenő;
 - fűtögyészszé: Kiss Ödön;
 - pénztárossá: Valkovszky Elek;
 - ellenőrré: Arnótfalvy Émil;
 - számvevővé: Szöllősy Sándor;
 - alorvossá: dr. Stern Armin;
 - állatorvossá: Borcsik Gyula;
 - közgyámsá: Mitrik Mihály;
 - közigazgatási gyakornokká Gáty Géza és Simsa Ödön;
 - számgyakornokká: Pataky Géza.

A rendőrkapitányi állásra három pályáztak: Móré Gyula h. alkaptány, Kellner Sámuel rendőrbiztos és Juresó Agoston r. tollnok, és alkaptányhá Kellner Sámuel 51 szava zattal megválasztatott Móré Gyula 48 és Juresó Agoston 14 szavazatával szemben.

A rendőrbiztos állást Juresó Agostonnal, az I. oszt. őrnöki állást Kleinmann Simonnal töltötték be. Az ujonnan megválasztatott tisztviselők nyomban letették az esküt, és ezzel az ülés végét ért.

× Helyettesítés. A folyót hó 18-án megejétett városi tisztújítás alkalmával Juresó Agostonnak rendőrbiztoszá történt megválasztatása folytán megüresedett rendőrtollnöki állást ideiglenesen ifj. Szikszay Imre munkás rendőrtisztviselővel töltötték be.

× Anyakönyvi kinevezés. Zemlén vármegyében a nagyazari anyakönyvi kerületbe Marton Elek, a lácaiba pedig Werner Miklós anyakönyvvezető-helyettesekké neveztettek ki.

× Az állandó választmány ülése. Az állandó választmány f. évi szept. hó 23-ik napjának d. e. 9 órájkor folytatólagos ülést tart.

× Jegyzők országos kongressusa. Vettük az alábbi meghívót: „Az

ország minden részéből érkezett felhívás és meghatalmazás folytán felkérjük tisztelt kurtársainkat és a segédjegyző urakat, hogy f. évi szeptember 24-én d. e. 10 órakor Budapesten, a vármegyeház tanácsi termében tartandó országos kongressusra minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A kongressus tárgyalásként: 1. A jegyzői szövetség megalkatása. 2. A magyar jegyzők országos hitelszövetkezetének megalkatása s ezzel kapcsolatban több szociális kérdés megvitatása. 3. Hivatalos sajtóorganum létesítése, illetve ilyenek megválasztása s ezzel kapcsolatban egy állandó nyomda kijelölése, esetleg megszerzése. 4. Felmerülő indítványok. Tekintettel a kongressus országos érdektől fontosságára, nem kételkedünk, hogy azon jegyzőtársaink és segédjegyző kollégáink tömegesen fognak részt venni. Kelt Ráckeven, 1905. aug. 30. Hazafias üdvözléssel: Kiss János s. k. vasszőcsényi jegyző, Makay István s. k. ráckevei jegyző.”

× Pályázat végrehajtói állásra. Eltávozás folytán megüresedett 1400 korona fizetelségi javadalmazott sárospataki nagyközönségi végrehajtói állásra pályázat hirdettek. A pályázni szándékozók az okmányiakkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi szeptember hó 30-ikáig bezárólag adhatják be a sárospataki főszerelőirohöz. A jegyzői ökövellel bíró egyének előnyben részesítettnek. A választás október hó 3-ikán d. e. 10 órakor tartandó képviselőtestületi közgyűlés által lesz eszközölve.

HIREK.

— Egyházmegyei hírek. A Szepessy Ede eihalóazása folytán megürült bolyi plébániára Hamrák János lett kinevezve. Cselenyi István kassai, Major Dezső homonnai hitoktató lett; Szepesi Gyula Bolyból Bodóköv-aljárja helyeztetett át kápláni minőségben; Pollák János szarvói káplán letette a plébános vizsgát, Z. Mayer Géza enesi káplán közepiskolai hittanári ököveget nyert.

— Eljegyzés. Rác Samu saujhelyi tanító eljegyezte Gombos Margit kasszonyt Knopfler Sándor helybeli tanító leányát.

— Halálázás. Telek Lászlóné sz. Ferber Luja élete 49-ik, házasság 32-ik éében e hó 16-án Mádzsomborban elhunyt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja és a f. hó 18-án lefolyt temetésit szertartáson az egész vidék intelligenciája megjelent, hogy utolsó útjára elkísérje a jótékonyaság terén áldásdus működést kifejtett urinó földi maradványait.

— Dr. Székely Albert ügyvéd, lapunk főszerkesztője e kassai ügyvédi kamarához beadványt intézett, hogy csatlakozzék a budapesti ügyvédi kamarának dr. Halmai Elemér budapesti ügyvéd letartóztatsa alkalmából megindított mozgalomhoz, a közsabadaság, a védői jog és függetlenség megvédése és a rendőri gazdaságok megtorlása ügyében.

— Orvos-választás. Dr. Molnár Hugó gyakorló orvos Sárospatak képviselőtestülete egyhangulag községi orvosá választotta meg.

— Kérelem. A hüvösebb idő beálltával felkérem Sátoraljauhly és vidéke tisztelt közönségét, hogy a munkási m. kir. állami gyermekmenedékely kötelékébe tartozó s városunkban elhelyezett, hatóságilag elhagytattnak nyilvánított 35 gyermek felruházására, elhasznált vagy elrongyolódott gyermekfelhörneműt, felsőruhát és lábbelit — 1—12 éves gyermekek részére — Kazincy-utcai lakásomra küldeni kegyeskedjenek. Ugyanerre a célra pénzbeli adományokat közönettel fogad és hirlapilag nyugtáz — Hűsenk Dezsőné, a sátoraljauhlyi telepbizottság elnöke.

— Tüz. Leleszen e hó 17-én nagy tüzvész pusztított, melynek 10 lakóház és számos melléképület vált martalékká.

— Baleset. A királyhelmecei mulomban Burkus Imre 17 éves tanoncot a korongszaj elkapta és agyon-sujtotta. A vizsgálat megindult az irányban, vajjon nem terhel-e valakit mulasztás a baleset miatt?

— Szerencsétlenül járt asszony. A vökei zsidó hitközség metszőjének a felesége Bolyba ment, hogy ott gabonát őrtössen. — Az uton a megrakott szekér földült és az egész teher az asszonyra esett, ki szörnyet halt. A szerencsétlenül járt asszony halálát 7 árva siratja.

— Elvesztett óra. F. hó 18-án egy helybeli uri ember elvesztette ezüst remontoir óráját, melyen lánc helyett egy bronz volt s erről egy email kerék női fénykép csüngett. A becsületese megtalálóknak 5 koronát ajánlott fö a tulajdonos.

— Hűtlen család. Schwarc Herman helybeli fakereskedő legközelebb azzal bizta meg Cél István nevű eszedéjét, hogy a kezéhez adott 90 koronért váltsa ki egy kocsi deszkáit a helybeli teherpályaudvaron. A kocsis átvette a pénzt, el is távozott hazuról, de máig sem tért vissza. Hogy merre van és mennyit költött már el a lopott pénzöbl. — azt most a helybeli rendőrség igyekszik kinyomozni.

— Közüti kerületi felügyelő. Cibur Vilmos műszaki tanácsost az ungvári államépítészeti hivatal főnökét, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a közüti felügyelői teendőkkel megbizta. Székelyhely Ungvári és hatáskörbe Ung. Abaujtorna, Zemlén, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyék területére terjed ki.

— Sikkesből háziszolga. Ganyita Lajos helybeli háziszolga rútul visszaélt szolgáltatódja bizalmával. Sárospatakra küldték pénzt beszedni, ahol 34 koronát föl is szedett, de elfelejtette szolgáltatójának beszoalátlni. A háziszolga a fölvert pénzzel Sárospatakról megugrott. Hogy merre vette útját, azt most a rendőrség próbálja kipuhatolni. Mire elfoják, a pénznek bizonyára nyoma sem lesz.

— A megtért. Hirt adtnak egyik előző számunkban arról, hogy Péterfreund Chajem helybeli napzsamos faköneli hagyta ölete párját és Ujhelyből szebb tájak felé vette útját. Az asszony munkaképtelen lévén, férjének körözötését és visszahozatalát kérte. Ennek az alapján a szökött férjét körözötték, de föltalálni nem tudták. Péterfreund pedig ez alatt az ungvári kórházban pihent. fáradalmait, anonnan e napokban szerencsésen és egészségesen visszatért elhagyott nejéhez.

— Apró foglyok. A rendőrségi zárkának régen volt egyszerre anny apró foglya, mint e napokban. Három kis gyermek került önkéntelen fogságba a rendőrkapitányság rossz lefogójú, büzös celláiba. A rendőrcök hozták be őket, mert mindegyikük magában, fölfigyelet nélkül kóborolt az utcán. Rövid ideig tartó fogság után az egyiket szülői elvitették vidékre, mert onnan jött a városba, a másik ketőt a városban lakó hozzátartozói vették át. Egy az anya útlelei elől szökik minduntalan hazuról. Az ilyen szült a rendőrségnek nem ártna egy kissé megrendszábilozni.

— Mezőskött javító-intézet növendéke. A kassai rendőrkapitányság táviratilag értesítette a helybeli társ-hatóságot, hogy a kassai javítóintézetből folyó hó 18-án este két növendék megszőkött és állítólag ujhely felé vette útját. Az egyik szökövönyt Jókay Józsefnek, a másikat pedig Erdődy Miklósnak híjják. A növendékek a javító-intézet egyenruhájában szököttek meg. A rendőrség kézkerítettézők öljából megtette a szükséges intézkedéseket.

— Havl vásár. A legközelebbi állatfelhajtásos vásár október hó 8-án fog Sátoraljauhlyben megtartatni,

- Nos, hát mit akar mondani?
- Csak azt, amit már egyszer mondtam. Legyen a feleségem.
- En már feleltem erre egyszer. Kérem ne ujjrázza meg, egy kis változatosság jó lenne.
- Ne tréfálkozzunk, ez komoly dolog. Maga akkor azt mondta, hogy kacér vagyok.
- Most is hiszem.
- És mégis megkéri a kezemet?
- Meg. Szeretem magát Vanda! Látom a hibáit, de szeretem azokat is. Elek, halok magáért. Nem tudok lemondani önörl.
- En nem merném állítani, hogy szeretem. Jó barátok talán lehetünk, de ha megjelenedt esetleg az ember, akkor . . . el van készölve erre a lehetőségre is.
- El mindener!
- Hogy lehetséges ez?
- Meg vagyok róla gyöződvé, hogy maga engem szeret.
- A leány elkezdett csendesen sirni. A férfi megfogta a kezét, odavonta ajkaihoz. Aztán gyöngéden átölelte.
- Es Vanda sirva sogta:
- Talán igazza van.
- Pedig tudta, hogy nincs igazza. Egy másikat szeretett régóta. De annak a másíknak ö nem kellett,

— **Fizetés levonás.** Egy előfordult eset alkalmából a belügyminiszter kimondotta, hogy a felüggesztett és a fizetésük egyharmadára szorított tisztviselőktől, a felüggesztés tartalma alatt, mindazoknak a tartozásoknak a levonását, amelyekkel a tisztviselő fizetése terhelve volt (akár kinstári, akár magánköveteléssel), meg kell szüntetni. Eszerint tehát az ellátásra meghagyott egyharmad résznyi fizetést teljesen ki kell adni. Abban az esetben, ha az illetőt a hivatalába visszahelyezik, teljesen fölmentik és a visszatartott fizetést a részére kiutalványozzák, akkor az eddig elmaradt levonásokat az utólag kiadott fizetésből lehet teljesíteni.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Bérbeadó

az alsó-regmeczi közbirtokossági „Pridahegyi” faragó kőbánya. A feltételek megtudhatók **Csuka Ödön** ügyvédnél Sátoraljaiújhelyben.

Egy óriás Filodendró elköltözés miatt jutányos áron eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Első sátoraljaiújhelyi kerékpár raktár
Zemlényi Sándor

órásnál **Rákóczi-utca.**

Elad és vesz új és régi kerékpárokat. Raktáron tart alkatrészeket. Elfogad bármilyen javítást.

Bérbeadó, esetleg eladó

egy kétszobából, konyhából és mellékhelyiségekből álló lakóház, melybe azonnal be lehet költözködni.

Közvetítők díjaztatnak.

Ertekezhetni dr. **Erényi Manó** ügyvéd irodájában **Sátoraljaiújhelyben.**

Eladó

150—200 métermázsza **passatutti chasselas rouge és chasselas blank csemege szőlő** Sátoraljaiújhelyben a „Fekete-hegyen”

Évva Ödönnél.

Makulatura papiros eladó.

Landesmann Miksa és Társa könyvkereskedésében.

Kiadó pince.

a városban egy szép, nagy, száraz pinczehelyiség. — Bővebbét a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a függetlenségi körben lévő

éttermemet

f. hó 15-étől magam vezetem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérem.

Kiváló tisztelettel

BOCK IMRE.

Szőlősgazdák figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az igen előnyösen ismert **Malártsik Pál-féle**

Bor-sajtók szabadalmát

megvettem és azokat gépjavitó műhelyemben készítettem. Ezen gyártmányt, melyet kiváló szakszerűen készítettek, a legmelegebben ajánlom a t. szőlősgazdák figyelmébe. A borsajtókat nagy választékban tartom raktáron.

Kiváló tisztelettel

Reismann Károly

gépjavitó műhelye
a dohánygyár háta mögött.

Kizárólag tiszta gyapjukelmék és hozzávalók.

Fő üzlet: **Budapest, Múzeum-körút 1.**

Fiókok: **Arad, Belgrád, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Miskolc, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Szófia, Temesvár, Zágráb.**

Alapított
1845

NEUMANN M.

Alapított
1845

Telefon 226.

es. és kir. udvari szállító

Telefon 226.

férfi-, fiu és leányka ruha telepe

Miskolc Széchenyi-utca 44. Miskolc

Férfi és fiuöltönyök.
Feltöltök.
Gallérok.
Köppenyek.

Külön méret szerinti osztály.
Fővárosi kiállítás.
Személyes felügyeletem alatt.

Fiu és leányka gyermek ruhák és felöltőkben folytonos újdonságok érkezése.

A szabott árak minden darabon számokban van feltüntetve.

Eladó ház.

A csalogány-utcai házaim akár házanként, akár a funduson álló összes épületekkel eladók.

Értekezni lehet:

Olchváry Lajos

tulajdonossal

B.-Szerdahelyen.

Egy szám Budapesten és a vidéken
2 krajcár.

A NAP

Szenzációs tartalom.
Radikális ellenzéki politika.
A legterjedtebb és legnépszerűbb magyar napilap.

Felülső szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.
Főmunkatárs:
Ábrányi Emil.

Politikai cikkel legnagyobb részét írják:
Ugron Gábor.
és Mezei Ernő.

Az összes lapok megelőzésével már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokban.

A legkitünőbb magyar lap a legolcsóbb is.

Előfizetés:
Negyedévre 4 kor. (2 frt.)
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Rókk Szilárd-utca 9.

németny